

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Égész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyen szám ára: 15 krajczár.

Előfizetést csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díj: három hasábos petitior 5 kr. — Nagyobb és többzárú hirdetések jutányosan eszközölhetők.

Bélyeg minden beíratásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

Előfizetésre való felhívás!

Lapunk a jövő 1891-ik évvel XIX-ik évfolyamába lép. Az évek eme nagy sorában vidéki lapok keletkeztek és eldőltek mellettünk. Alig van kívülről a „Debreczeni Értesítő” kívül már csak néhány lap, mely kiállotta volna velünk az idők vasfogát, a közönyt és az előfizetők esekély számát.

Hogy mégis 18 éven át feunáll e lap, az nagyrészen annak tulajdonítható, mert politikai elveit következetesen megtartotta, társadalmi kérdéseinkben, itt e szűkebb hazában, nemcsak híven teljesítette kötelességét, de több fontosabb ügynek úttörője és előharcosa, a szép és nemes eszmék támogatója, — szóval a komoly haladás zászlóvivője volt. —

Ezen magasabb szempontok természetes követelménye az, hogy a lap az irodalom és a műveltség színvonalán álljon. — Éppen ezért kerültünk minden kicsinyes dolgot, — személyeskedést, s azon voltunk, hogy ezikeink a tárgyilagosság és igazság eszméitől áthatva, vármegyénk közügyeinek s társadalmi életünk fejlesztésének használjanak.

At voltunk hatva azon eszmétől is, hogy e vármegyében az ősi székhely: B. Gyarmat van hivatva a többi város sérelme nélkül, vezérszerepre. Ezen jogos alapon állva, mindent elkövetünk, hogy az ellenveleményben lévőket erről alaposan informáljuk és meggyőzzük. —

A lap szellemi részének munkálásban anyagi érdek soha sem vezérelt bennünket, szolgáltuk lapunk ügyét jóformán ingyen, néha elismeréssel, többnyire azonban elismerés nélkül; sőt — az ügy érdekében — kiállottunk sok helyről még azt a lenézést és kicsinylést is, mely mai napig a hivatalos szerkesztők módtalan feltokodása és visszatartatlan sebúrjázása által a hivatással bírókat is sújtja. Igaz, hogy az ilyen kicsinylés, legtöbbször afele epigonok dolga, amire tehát sokat adni nem lehet, de nem is kell.

E sorokat sem rekriminalás végett írjuk, — avagy hogy reklámot csináljunk, hanem azért, hogy a lap technikai kiállítását jövőre is, biztosítsuk. Őszintén bevaljuk tisztelt közönségünk előtt, hogy lapunknak szellemi és technikai kiállítása áldozatokkal jár. — Ezen áldozatok megkönnyítését kívánjuk s arra kérjük vármegyénk t. közönségét, hogy szíveskedjék lapunkat tömegesebb előfizetések által pártfogolni és támogatni; mi viszont ígérjük, hogy ezentúl is készséggel fogjuk szolgálni vármegyénk s ezzel közvetve szeretett hazánk közügyeit.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1891-ik évfolyamára.

Égész évre 6 frt — kr.

Fél évre 3 frt — kr.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve — legezészerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LÁSZLÓ,
kiadó és lapfelfelügyelő.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

A „székhelykérdés” tisztázásához.

(Nyilt levél Török Zoltán losonezi polgármester úrhoz.)

Tisztelt barátom!

Nemrég a „Nógrádi Lapok”-ban czikk jelent meg, mint értesültem, a t. szerkesztő tollából. Címe: „furesa háború”.

Valóban furesa-háború? t. i. a székhely vita. Furesa, mert csak is erőforgácsolást, kölcsönös el-mállitást eszközölhet, de fogható, vagy hasznos eredményt szülni nem képes.

Hogy nyilt levelemmel épen Hozzád fordulok, annak több oka van. Kettőt felemlitek:

Az egyik az, mert a tuloldali agitátorok között, belátásra, tevékenységre, szívósságra nézve szerintem ugyancsak kitűnő helyet foglalasz el; a másik az, mert adott szavadat (gavalléri paroládat) bírom, hogy a „székhelykérdést” Losonez és vidéke nevében a támadó párt fel nem veti a nélkül, hogy Te engem, erről 15 (tizenöt) nappal előbb ne értesítenél. Ebben tehát kétkedni senkinek sem szabad.

Ebből első sorban az folyik, hogy a fogások, megfélemlítések módszerével való harcra már előlegesen kizártunk tekintendő. Igéret, kötelező ígéret ez arra nézve, hogy ez ügyben ezentúl tiszta játékot kíván-

tok játszani, fair playt, mint angolul mondani szokás.

De csakis játékot: mert komoly és hasznos eredményre csakugyan nincs kilátás. Ugyanis, ha valaki, Te tudod igen jól, hogy a megyebizottság tagjai között többségre nem számíthattok. Ezt a Május 30-ki közgyűlés eredménye, daczára a „formahiba” miatt cassirozott végzésnek, daczára a n. b. ügyminister ur leírásában foglalt borsos megfédésnek, melyre a neki beadott vád alapján magát tán indítottuak érezhette, — napnál világosabban igazolta. Tudja ezt Nógrádban mindenki, de tudja a belügyminister, és ismétlem: tudod Te is.

Mi hát a cél? Kifárasztás folytonos izgalom által, — erőforgácslás, esetleges elkallódás, egy szilárd erőmegy elmállasztása, sport. — Gondolhatja valaki: hátha a régi Nógrád vármegye, (a mi pártunkat értem) végre is megújja a „Szentaghy Pál” aláírással nyomtatásban meg-megjelenő biztató, de néha elégikus hangú felszólításokat, nemcsak a gyűléseken megjelenésével, mit sok egyén nem is közügy iránt való érdeklődésnek, hanem fájdalom! áldozathozásnak hajlandó tekinteni, — eleget tenni, de még felszólításaimat még csak elolvasni is? Megeshetik, hogy a „rég” megye” egyszer csak kisebb-ségre engedí magát olvadni, s akkor a Losonezpárt könnyű szerrel csak bele ül az örökségbe, s kimondja a „Losonezmegye” alakulását.

No hát! tegyük fel, hogy efféle megtörténhetnék! Hiszen ennél nagyobb abszurdumok is történtek már. Nincs hírlap, melyből egy vagy több öngyilkosság megtörténte fel na említettnek.

Tehát kimondatnék a székhelyváltozás. De végrehajtható volna-e a kimondott végzés?

Ismét az éleselméjű-ellenfelemhez. Hozzád, illetve annak nem az eddig vallott, de a belső intenciójából szükségszerűen folyó meggyőződéséhez fordulok.

Elovestad Te, csak úgy mint én, és többen azon leíratot teljes szövegében, melyet a n. b. u. minister ur a szatmáriakhoz hasonló ügyben intézett. Olvasd el kérlek még egyszer, olvastad többször, legkeményebb nyakat meresztő parthiveiddel is. Es én hiszem, megfogsz, megfognak ők győződni, hogy az a cél, mire magukat törekedőknek vallják, hiszik is, utólrhetlen idea, ábránd, agyrém, csakis sport.

Azon nyolez dió, mit feltörniök kínál a n. b. u. a szatmáriaknak, a nagy város, a gazdag, a centralis Szatmárnak, ennek is kemény diók; — Losoneznak nyújtva — egyszerre kókusz diónyi nagyságra dagadna fel; s ha dolgot ad a szatmáriak fogának, mint rendes dió is, nagysága és az azokban foglalt következmények minő és mennyiségénél fogva, Losoneznak és vidékének még csak szájába se fogna beférhetni — soha.

És még egyvel gyanúsítalak. A mi nem egészen szerény dolog ugyan részemről, de hát mégis csak elmondom.

Gondolhatod még ugyanis: hiszen az a fanatikus székhelyconserváló Szentaghy Pál, már roskadt és vén. Nem sokáig él. Ily tönörű „circumdederum” felével Losonezról már füstöltünk is az orra alá. No hát, ha ő kifő, nem egészen jelentéktelen ellenfélől szabadulunk meg.

Hát az igaz: nemcsak a „történelemnek” van „kérelhetlen logikája”, de a physikai életviszonyoknak még inkább. Es én magam is kevés hátralévő életidőre számítok. De ez, az általam védett ügyre, úgy hiszem csak haszon, és a vén kobelben izzó szenvedélyt, 10 ifjabb és termékenyebb szív fogja örökölni. És az én utolsó felkiáltásom:

Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor! termékeny talajba, a hű emlékezés talajába esvén, — mondom 10-szeres, számmal és erővel újból s edzettebb erőben való harcra fogja az ügynek nemzeni, sarjadztatni.

Ezen kissé elegiikus kitérés után, végzem levelemet. Arra kérlek és lelkedre kötöm — vess — vessetek véget, nyiltan, fair playt szerint, komolyan lovagias módon (a te ígéreted már az affélének úgy

is mintegy propyleuma) és kötelező módon, alak-szerűleg az általatok úzott sportnak: indítványozzatok a székhelykérdésnek, intentionitok napirendről való levételét, temessétek azt el! — Es legvégül:

Lágy meggyőződve, tisztelt barátom! hogy sokkal szebb, mindenek fölött pedig hasznosabb és czélhoz vezetőbb foglalkozás: új vasutakat építeni, mint régi megyei diszpálókat lerombolni — akarni.

Fogadd tisztelete nyilvánítását, barátodnak:

Horpács, 1890. December 5-én

Szentaghy Pálnak.

Az országos népszámlálásnak sikeresítése tárgyában alispánunk kimerítő körrendeletben utasította a járási főszolgabírákat és Losonez város polgármesterét, s ezek útján a községi és körjegyzőket, valamint a számláló öngyök urakat nagybörderejű feladatuk miként leendő gyakorlati pontos megoldására, — eleve is méltanylattal ismervén el, hogy a törvény nemzeti és hazafias czélzatának elérését, főleg a számláló öngyökök buzgalma és lelkiismeretes működése biztosítja.

Lapunk pár hét előtt külön vezércikkben méltatta a községben álló népszámlálás fontosságát, de minél inkább közeledünk az időponthoz, midőn e művelet kezdetét veendő, annál mélyebben érezzük szükségét annak, hogy ne csak a hivatalos község, de az egész nagy község jóakaró, komoly figyelmét irányítsuk és hívjuk fel ez ügyre, melytől hazánk s abban vármegyénk is sokat remél.

Mert hogy haladtunk-e és mennyit az utolsó tíz év alatt? tehát e nagy kérdésre a most 1891. évi január 1-től 10-ikéig végbeviendő munkát fog dieszerűleg, avagy elítélőleg felelni; részünkről szeretjük látni, hogy az első eset nyer igazolást; mert hiszen bár fegyveres, de mégis békeben éltük az egész idő alatt, és így ha lassabban is, de fejlődöttünk; javulhattak helyzetünk számadatai.

Hogy pedig a kitűzött fontos és elismerjük nem könnyű munka sikerüljön: a végrehajtó hivatalos községeket az összes előjáróknak kötelességük mindenekben támogatni, de hazafias kötelessége ez minden értelmes jóra való polgárnak is.

Különösen pedig már most fel kell világosítanunk a gyanakvó köznépet, mely hasonló összeírásban közönségesen csak az adó-viszonyok kipulhatóságát véli lappangni és így az adatok lelkiismeretes bemondása helyett eltitkolással törekszik mintegy önmagán könnyíteni: fel kell tehát őket világosítanunk, hogy az általános népszámlálás czélja egészen más: nem a terheket szaporítani, de közvetve inkább könnyíteni feladata azáltal, hogy megismervén erőinket és fogyatkozásainkat, ez utóbbiakon segíthessünk, az előbbiekről pedig tudomást vehessen a haladó világ.

Hiszen már az, hogy a törvény a népszámlálás végrehajtásával nem a pénzügyi, de a kereskedelemügyi miniszter bízta meg, mutatja, hogy itt a cél nem az adó, — de inkább az adó képe s s e e m e l e s e. Ezt tehát el kell mondanunk a népeknek.

Nemes eszelekedetet teljesíthet pedig a nép felvilágosításban különösen a lelkiesszkedő papság, melyek hazafiasága mindenkor tényszerűen tünt ki. Magyarországi történetében. A szövekről legalább is egyszer szólni a hívekhez a szentbeszéd elmondása után, figyelmeztetni őket az újévi népszámlálás jó czélzatára és fontosságára, bizony-bizony sokat lendíthet az ügyön és pap-hoz, a nép legközvetlenebb atyjához illő nemes, jó eszelekedet.

A lelkiesség után jó a tanító kar: a számláló öngyökök nagyobb része amúgy is az ő testületükből kerül ki, s midőn e testület tagjai a helyük helyezett bizalomnak megfelelnek, csak újból egy érdemmel többet szolgáltatnak arra, hogy az országos közvélemény is a törvényhozás útján az ő sorsuk folytonos javítására serkentse a kormányt.

De mert a népszámlálásra kitűzött tíz nap csak épen hogy elég arra, miszerint a számlálók feladatukat elvégezzék; ugyanazért okvetlenül szükséges, hogy a tanító vagy más hasonló elfoglaltságú tisztviselő-egyen ezen tíz nap alatt más hivatalos teendőitől okvetlenül felmentessék: e körülményt tehát szintén már most figyelmébe ajánljuk az iskolaszékek és egyéb hatóságoknak.

Ne hagyjunk semmit az utolsó pillanatra: készüljön mindenki: egyesek és testületek, kisebb nagyobb munkára; tanulmányozzunk az ügyet, mert akkor aránylag könnyebben és mégis sokkal biztosabban hajthatjuk azt végre.

Ezt ajánljuk újból és kötnék szívőre a nagy közönségnek. A kik e hazafias munkában tevékeny részt vesznek, azok a pilanatnyi muló elismerésen kívül méltók a jövő nemzedék halájára is, s neveik a művelődéstörténet és a polgári haladás ércztábláira kitörölhetetlen betűkkel lesznek bevéve.

Reményt Károly.

A losonci állami főgymnasium tanári kara s a Madách-emlékügyi bizottság.

A „Losonc és Vidéke” vármegyei november 29-iki közgyűléséről szóló részletes tudósításában, neha azt kihelyez napra hozza, és így elég megfontolási ideje volt, épen nem tárgyilagossá bírálatot gyakorol a többség határozataival szemben.

Kerülni akarván azonban a polemikát, itt csupán egy vádpontot, szeritkozunk, arra t. i. amit a Madách-emlékügyi bizottság jelentése hozott határozatból kifolyólag elmond az idézett lap.

Azt írja ugyanis, hogy „tulhajtott” a Madách-emlékügyi bizottság fegyelmi vizsgálati kérvénye a losonci főgymnasium tanári testülete ellen, s hogy aranylag csekély fontosságú dologból híres ügyet (cause celebre-t) csinált a közgyűlés; bizonyosnak mondja továbbá, hogy a vármegye közönsége ismét eltért a multban mindig conciliáns, egyetértésre törekvő típusától s minden kiélegető (talán elégséges?) ok nélkül a rideg megtorlas fegyveréhez nyúlt, . . . s egy újabb ballépést követett el, stb.

Ezekre tehát röviden csak azt válaszolhatunk, hogy a vármegye közönségének azon része, melyre a „L. és V.” előző, nem provokált soha, s conciliáns hajlamainak számtalanszor adta ezafelhatlan jelet; sajnos azonban, hogy a kívánt eredmény többször épen nem rajtuk múló okok miatt maradt el.

Híres dolgot a professzor urak igazán megfontolatlans és sértő fellépéséből most is nem mi, de ép azok csináltak, akik talán restelve a történetet és bona fide, de helyenkivüli szőharezot kezdtek a közgyűlésen; mert hiszen a feunforgó kérdés, melynek absolute semmi köze, legalább részünkről mondhatjuk, s ami köze a lecsendesült vármegye székhelyi vitájához, — eléggé részletesen tárgyalatott az állandó választmányban, s ha ott a tanár urak védőinek nem sikerült a többséget nézetünknek megnyerni, helyesebb lemondott a közgyűlésen felszólalniok.

De miután ok ezt, egyoldalú információ alapján megtették, s ez által a közgyűlés valóban független elemeit a professor urakra zudították: — most pedig, valamint a sértő fellépés elkövetésekor, a „Losonc és Vidéke”-ben egyoldalú előadásaikkal a közönséget félrevezetni kívánják: előbből elhatározott akaratunk ellenére is inditatta éreztük magunkat egész terjedelmében közölni azon előterjesztést, mely az egész ügyet, az okmányok alapján tárgyilagossan világítja meg.

Visszaautasítjuk még a „L. és V.” azon insinuatíóját, mintha a Madách-emlékügyi bizottság a tanár urakat az október 30-iki Madách-ünnepélyre quási becsalogatta volna. A tanári kar, mint vármegyei minden kulturális egylete, az ünnepély természetével fogva, meg lett hívva, s a gyarmatiak ismert vendégszeretettel szívesen látva.

Az eset pedig, t. i. a tanár urak sértő fellépése, június 24-én történt, a Madách-emlékügyi bizottság július 26-án tartott ülésében egyhangulag lón (miként az lapunk augusztus 3-án megjelent számában is megolvasható) kimondva, hogy „ez ügyben a bizottság határozatát nem hoz, de kimerítő jelentés”-kapasán, illetőségehez a törvényhatósági közgyűléshez terjeszti elő.”

Nem esalagattuk tehát be a tisztelt tanári kart; ellenkezőleg elmondhatnók, hogy a tanár urak idejövetelenek elhatározását az előzmények és lapunk idézett cikke is befolyásolhatta.

A vármegyéhez intézett emlékügyi bizottsági előterjesztés, melynek megítélését nyugodtan bízzuk minden elfogulatlan olvasóra, következőkép szól:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Halhatatlan irónk: Madách Imre emlékére alapítvány alkottatván, az alapítványt alkotó bizottság az alapítványi összeget még 1888-dik év elején a vármegye rendelkezésére boesátotta azon javaslatával, hogy a pénz-alapból elsősorban az író arczképe a vármegye díszterme számára lefestessék, s hogy a mintegy 2000 frtot töv többi pénz, mint Madách-alapítvány kezeltessek, s annak kamataiból ifjúsági irodalmi pályaművek jutalmazassanak, olyképen, hogy a kamatok fele a b-gyarmati polgári iskola ifjúsága által készített pályaművek, másik fele a losonci áll. főgymnasium és áll. tanitokepezde ifjúsága által készített pályaművek jutalmazására forditassanak és adassanak ki.

Nógrádvármegye törvényhatósága — áthatva nagyirónk és megvényk fia emléke iránti kegyelet által, — készséggel és örömmel fogadta ezen megkeresést, s 1888 évi május hó 30-án 79. kgy. sz. a. hozott határozatával, elfogadva az alapítványt egybegyűjtött bizottság összes javaslatait, az alispán elnökléte alatt bizottságot küldött ki, mely, mint „Madách-emlékügyi bizottság” s mint a vármegye mandatáriusa, — a megbízatástól fogva nemcsak a vármegye utasítása, de egyszersmind hazafiúi kötelessége által is ösztönözve, — a megbízatásnak híven és felelősségteljesen iparkodott megfelelni.

Hogy a bizottság működéséről többet ne emlitsünk, csak azt hozzuk fel, hogy a bizottság intézkedett Madách Imre arczképének vármegyei díszterme számára művészi esettel való megörökítéséről; — ezenkívül nagy irónk arczképét egy példányban a b-gyarmati polgári iskola egy példányban pedig a losonci áll. főgymnasium számára lefestette; — intézkedett az utóbbi arczképek ünnepélyes belevezetéséről; — intézkedett a pályázati tételek megalapítása és kihirdetéséről, pályázati szabályokról, a pályaművek beküldése és megbirálása, a jutalmak kiosztása iránt.

A bizottság intézkedéseiben mindenkor a legnagyobb tárgyilagosság, tisztán a hazafias ezélok és intenciók vezérelték, mint azt az ide csatolt jegyzőkönyvek igazolják.

Miután a megállapodás az volt, hogy a 2000 frtnyi alapítványon fölüli összeg az arczképek kiállítására forditassék, s miután az arczképek költségei a 2000 frton fölüli összegből nemcsak kikerültek, de ezen felül mintegy

100 frt rendelkezésre maradt s miután a losonci áll. tanitokepezde növendékeiből oly kiválóan sikerült és terjedelmes két irodalmi dolgozat érkezett be, mely dolgozatok közül az egyik méltán megérdemelte azt, hogy az első díjban részesítessék s a másik is jutalmazassék; ezen körülmények folytán a Madách emlékügyi bizottság, Madách Aladar, mint a Madách család ez időszertü legidőse nógádi tagjának meghívása és jelenletében 1890. évi jun. hó 15-én tartott emlékügyi bizottsági ülésén egyhangulag elhatározta, hogy, tekintettel a rendelkezésre álló felesleg összegre és különös tekintettel azon körülményre, hogy az állami tanitokepezde két növendéke igen nehez pályátelt, t. i. „az ember tragédiájának” eszmémetet sikeresen oldotta meg, kivételesen, — praecedens alkotása nélkül, a tanitokepezdei művek egyikét 5 drb, másikat 3 drb 10 frankos összesen 8 drb arannyal jutalmazza meg. A losonci főgymnasiumi ifjúság pályamunkáit érdemfokozat szerint 3 illetve 2 drb, összesen 5 drb 10 frankos arannyal díjazta a bizottság.

A losonci áll. főgymnasium tantestülete a Madách emlékügyi bizottságnak ezen egyhangulag és Madách Aladar ur által is helyeselt eljárását, hogy t. i. a rendelkezésre álló összeg tekintetbe vételével a losonci állami tanitokepezde két tanulójának jeles dolgozatait kivételesen 5 illetve 3 drb 10 frankos arannyal jutalmazza, — hatáskörén túlménleg oly éles kritikával fogadta, mely a bizottság minden tagját öntudatos, önzetlen működésében és önértetében mélyen megsértte.

Ugyanis a losonci áll. főgymnasium tantestülete 1890. évi jun. hó 24-én tartott teljes tanácsülésében illetéktelen bírálat alá vevén a Madách emlékügyi bizottság eljárását, nem átalotta kimondani s jegyzőkönyvébe foglaltatni azt, hogy:

„A t. bizottság mindjárt ezen első alkalommal nem annyira az érdemet és tör. kést jutalmazta, mint inkább a losonci áll. főgymnasium iránt táplált animositásának ohajtott kifejezést adni.”

Ezen mélyen sértő kifejezések után a tantestület jónak látta elhatározni azt is, hogy a jövő évtől kezdve a losonci főgymnasium növendékeire eső jutalmi összeg közvetlenül a tanári kar rendelkezésére boesátassék, mely saját hatáskörében kihirdetné a pályakérdéseket, megbirálva a beérkezett dolgozatokat és oda itelne a díjakat; s kijelenté a tanári kar, hogyha a Madách emlékügyi bizottság bármí okból nem volna hajlandó hozzájárulni a tanári kar ebbeli kérelméhez, keyszerítve érzni fogja magát — lemondani arról, hogy jövőre reflektáljon ezen pályázatokra.

A losonci főgymnasium tantestületének ezen sértésekkel telt jegyzőkönyve a Madách emlékügyi bizottság által 1890. évi jul. hó 26-án tárgyalás alá vétetvén, a tantestület ezen minősíthetlen és illetéktelen kritikái megjegyzéseit nemcsak megütözéssel fogadta, hanem egyszersmind elhatározta, hogy a főgymnasiumi tantestülettel szemben sértett önértete folytán teljes elégtételt követel.

Mert a pályadíjak megadapítása és kiosztása feletti intézkedés a vármegye megbízása folytán a Madách emlékügyi bizottság hatásköréhez tartozik;

mert ezen jog és hatáskörből folyólag — az alapítványi összegben felüli rendelkezésén állott összegből, jogos és méltányos volt a bizottság azon intézkedése, hogy az állami tanitokepezdeből bejött 2 jeles mű kivételesen nagyobb díjjal jutalmaztatott;

mert a losonci főgymnasiumi ifjúság pályaműveire eső 5 drb arany teljesen kiszolgáltatott;

mert a beküldött pályaművek, — előzetesen, a bizottság egyik szakértő és kiváló tagja által megvizsgáltatván, s kritikailag előterjesztetvén, a bizottság a pályaműveket egészen tárgyilagossan bírálta meg s itelte oda a díjakat.

De eltekintve a főgymnasiumi tantestületnek fentiekben vazott sértő kifejezéseiből, — a tantestület hatáskörén túl lépve határozott akkor, midőn kimondta azt, hogy a pályadíjakat rendelkezésére boesátatni kívánja, s hogy a pályakérdések kihirdetését, a pályaművek megbirálását s a díjak odaitelesét — a Madách emlékügyi bizottság teljes mellözésével, — magának akarja fenntartani, különben — ugymond — nem reflektál a pályázatokra.

Ezt önértettel és ellenmondás nélkül a tantestület ki sem mondhatta, mert a tantestület az emlékügyi bizottságnak még ama megkeresését is mellözte, sőt egyenesen megtagadta, mely megkeresésben a tantestület felkérte, hogy az ifjúságtól beérkezett dolgozatokra, ezek értéke és érdemsorára nézve, mint első kritikai forum, véleményt adjon, mit a csatolt 1890. évi marex. 24-én felvett tantestületi jegyzőkönyv igazolja.

A tantestület által vindikált eme jogok a Madách emlékügyi bizottságot illetik meg, mely jogokat a bizottság, mint a vármegye bizalmi küldöttsége, a losonci főgymnasium tantestülete irányában a Madách emlékügyi ifjúsági-irodalmi alapítvány intézéséből folyólag az érdekelt intézetek s ennek tantestületei irányában érvényesítheti.

Ha tehát ezen jogból kifolyólag a bizottság az alapítvány rendeltetésének megfelelő intézkedést tesz, annak végrehajtását megtagadni a tantestület jogosítva nincs, — sőt a bizottság intézkedéseit fogantatosítani nemcsak erkölcsi, hanem igenis — szoros kötelessége.

A tantestület pedig épen nincs jogosítva arra, hogy egy vármegye által kezelt s a tanitözeti ifjúság irodalmi dolgozataira stipulált ösztöndíjat — bármí okból, — visszautasítson illetve arra ne reflektáljon; mert ezen ösztöndíj nem a tantestület, hanem az ifjúság javára alkottatott.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Az ügynek fentebbiekben történt előadása és kifejtése után bizonyval méltányolanda a csatolt ülési jegyzőkönyvünkben kifejezett azon határozatunkat, hogy oly tantestülettel szemben, mely egy — a vármegye által irodalmi ezélok fejlesztésére kikül-

dott bizottságot és annak jogos eljárását sértő kifejezésekkel illeti, — sőt ezen minősíthetlen sértéseit előzetesen a „Losonc és Vidéke” című lapban nyilvánosságra is hozza, teljes elégtétel lesz kieszközölendő, mely nélkül a bizottság — önértete és erkölcsi reputációján fogva, — tovább nem működhetnék.

Minthogy pedig az önértetében mélyen megsértett bizottság a maga bírāja nem lehet, — bizalommal fordul a vármegyéhez, mint megbízójához, hogy a losonci főgymnasium tantestülete ellen a um. m. kir. vallás és közoktatási minisztériummal a fegyelmi eljárás elrendelését kieszközölni, s ezen jelentésünket, valamint a csatolt iratokat a címzett minisztériumhoz felterjesztetni méltóztassék.

Kelt B. Gyarmaton, a Madách emlékügyi bizottság 1890. évi jul. 26-ki üléséből.

Dr. Plichta Soma Berlinből.

Vármegyéink kitűnő tb. főorvosa, dr. Plichta Soma ur volt az egyedüli nógádi orvos, ki tudomány szomjától ösztönözve, a mult hó végefelé (november hó 23-án) Berlinbe utazott, hogy a tudógümö kör gyógyításának közvetlen szemlélője legyen. — Köszönettel tartozunk ezért mindenesetre dr. Plichta Soma úrnak, mint a ki mély és alapos orvosi tudománya mellett, Berlinben elméleti és gyakorlati ismereteket szerezve, azokat a szenvedő emberiség javára készséggel fogja érvényesíteni.

Dr. Plichta Soma úr Berlinből következő érdekes levelet írt:

Berlin, november 29.

A Koch tanár gyógyító rendszere miatt a világ minden tájából annyi orvos sereglett ide, hogy ez óriási város alig képes számukra helyet adni; én, a valóban nagyszerű Hotel Centralba vagyok szállva, Berlinnek ez, egyik legnagyobb Hotelje, 720 vendég szobája van, a világ legnagyobb utcájának közepén, a Fridrich Strassén — 9 kilométer hosszú — épült és a legmerészebb phantastikus kívánságokat is képes kielégíteni, kegyelem tekintetében semmi kívánni valót sem hagy magatán, szolga személyzetének száma a százakat haladja meg, közöttük az egyenruhás hursok a legtöbbet érnek, minden megbízást gyorsan végeznek, mindenike egy egy örök mozdony, folytonosan szaladgálnak; a Hotel elég drága, lakótársammal dr. Pazar Andor urral Tornaallyáról — egy szobáért naponként 12 márkát fizetünk, mely a mi pénzünk értéke szerint — márkáját 57 krba számítva — 6 frt 84 krt tesz ki, de mellék kiadás ezental nem jár, pedig naponként fürdőt is kapunk, s az épületben levő, s kitűnő előadásokat produkáló Orpheumba is szabad bemenetünk van, — az étkezés esetenként 2—3 márkába kerül.

A tudós Koch tanárhoz bejutni nem lehet, — szerez azonban számos klinikán kísérlet tárgya, — én a következő intézeteket látogatom:

Reggeli 8—10-ig Gerhardt klinikáján vagyok, 10—12-ig Bardaleben tanár osztályában. Délután 2—4-ig Bergmann tanár titkos tanácsos intézetében, 4—6-ig Van Noorden professornal, 6—8-ig pedig dr. Lezi és Cornett tudorok magán intézetében észlelgetek.

Ezen tudosok mindenike, egy egy világhírű korifeus, szavuk szentírás. Ajtatásuk is hallgatjuk őket.

Az újszerrel naponként számos belöveléseket végeznek, meg pedig:

1. A tudógümösödésnél.
2. Börfarkánál.
3. Czombizületi löbözésnél. — Coxytis. —
4. Gümös jellegű esont bántalmaknál, és
5. Minden oly jellegű kóroknál, hol a bántalmak okbeli viszonyaként a gümökör gyanuja merül fel.

Az eljárás igen egyszerű, a hát bőre aranyba vétezik, s a Koch fele fluidummal telítet, s évez aranytűvel ellátott üveg fecskendő a szövetebe szúratik, s tartalma egy gyöngéd nyomás által belöveltetik.

Ezen műteteknek eredménye a következő:

1. A legtöbb beteg 3—4 óra múlva 39—40, sőt egygyes eseteknél 40.7 fokú lázat kap, beteg test része érzékenyebb lesz.

2. A börfarkas lepte táj felduzzad, élénk piros lesz s lobos mivoltja fokozódik, sőt egygyes esetekben kútegek is jönnek látszatra.

3. A gümös jellegű izületi, mirigybeli és a esontban fészkelődő bántalmak fokozott jellegű vesznek fel.

Ezen tünet öszletek 8—10 óra múlva megszűnnek s a volt helyzet ismét vissza tér, vagy a bántalom kissé javul.

4. Tudógümösödésnél teljes javulás még nem csatálható, azonban a dr. Lövi intézetében van egy 17 éves leány, — kinél szeptember havában nagyfokú tudógümösödés volt kimutatva, vérzés, nagyfokú láz és kimerítő éjjeli izzadás kíséretében, ma a kis leány — 23 injectio után — egészségesnek mondható, mert mind physikai, mind a görösövi és a vegytani vizsgálatok negatív eredményt mutatnak fel.

5. A kúteges gümök szemmel láthatólag csekélyülnek. A közvetlen tapasztaltak kedvező hatása iránt, de azt hiszem, hogy csak hosszasabb használat után lesz gyógyító eredménye.

Gyógyszert még nem lehet kapni, egygyes egyének nyereszkedése alatt áll. Crösusnak kellene lennem, hogy megfizetni tudnám, vagy pedig nagy tekintélyű ajánlat mellett lehet szerezni, ilyenekkel pedig én nem bírok; Bergmann tapár assistense ma azt mondotta nekem, hogy 3 het multán mindenki kaphat, mert csütörtöktől óta az állam felügyelete alatt gyártatik.

Dr. Plichta Soma.

Még egyszer kereskedőinkhez!

Azók nézetét valloim, a kik a személyeskedő polemizálást nem tartják észlehoz vezetőnek, következőkép

Hírek és különfélek

tárgyilagosan igyekeztem mindig szólni s ettől manap sem tértem el.

A tárgyilagosság, a vélemény nagyobb számúval egy meztelen levél, a közoktatásügyi intézkedéseknek álláspontomat védő szakaszai és tárgyam első rendű dolgok nevéhez képest. E nézetem vallva — nem tartom bajnak — ha ismét a névtelenség köpenybe burkolódom és ekkép szöveg röviden a minap megkezdett, de kellek ki nem domborított cikkezésem tárgyához.

Multi felszólalásomban általánosságban vázoltam tárgyat, most sem akarok túlrészletezésbe bocsátkozni. Célom megvilágítani ezen kérdéseket: Van-e B-Gyarmaton alsófokú kereskedelmi iskola, vagy nincs? Érvényben van-e a törvény kívánta szakképzettség, vagy sem?

B-Gyarmaton van alsó fokú keresk. iskola. Az igaz, hogy milyensége megegyezik keletkezésével. Ez azonban mellékes dolog, a fő az, hogy van. Létezését senki sem tagadhatja, az esetben sem, ha elnevezésében nézet-eltérések mutatkoznak.

Legyen bármikép, a ki csak keveset könyit a tanághoz, kénytelen belátni, hogy az az iskola nem lehet más, mint alsófokú keresk. iskola, melyben az önálló keresk. tanonc iskola létesítéséhez a törvény kívánta 30—35 keresk. tanuló az alsó fokú keresk. iskolák számára kiadott tanterv szerint s e szellemben írott tanterv alapján részben oktatásban s míg az iparos tanuló tandíja 2 frt, a kereskedő az önállósított alsófokú keresk. iskolák mintájára 6 frt. — Vezetői mégsem akarják annak nyilvánítani. Valószínűleg azért nem, mert tartanak attól, hogy a legmegkívántabb és törvényes, de még csak félig érvényesült köllök — a szakképzettség követelménye — lépne előtérbe s a szabad versenyzés a polg. isk. tantestület tagjait juttatná a csupán megbízatás ezimén abban működő nem szakképesítettek helyébe, kiknek másod sorban akkor van joguk ott működnie, ha nem akadna elegendő számú szakképesített pályázó, mi városunkban kíván zárva.

E rövid tényállásból következik, hogy B-Gyarmaton van alsó fokú keresk. iskola, de mintán az ellenesek azt mondják, hogy nincs; rámondom vitátsom sorrendje kedvéért én is, hogy nincs és ugyanezen ellenesem kedvéért hangoztatom azt az állítást, hogy alsó fokú keresk. iskola ugyan nincs, de van iparskolához kapcsolt kereskedelmi osztály, a mi — körülményeink tekintetbe vétele mellett — valóságos unikum.

Ha áll ez az állítás s hozzá vehető ezen idézet: „A kereskedő tanoncokra az ipartörvény semmi kivételt sem tartalmazván, ezek az iparos tanoncokkal mindenben egyenlőknek tekintendők” — akkor akarva sem bukkanhattam volna jobban kifogásolható nézetükre. Nem hiába mondják, hogy sokszor át a tulajdon fegyver; nem az ellent találja, hanem a cizellót lövi.

Van-e §, mely jobban bizonyítaná a szakképzettség szükségességét, mint éppen az iparskolai tanítók kvalifikációjára vonatkozó? Körvonalozottabb ez, mint az alsó fokú keresk. iskolában tanítani óhajtokra vonatkozó. Lássuk csak! A 27496. sz. alatti minist. rendelet 24. §-a mondja: „Az iparos tanuló tanítására, a hol csak a körülmények megengedik, **szaktanítók** alkalmazandók; ezek megválasztásában különösebb figyelemmel kell lenni a szám-, mérték-, természet- és vegytan, mindennek felett pedig a rajzolás tanítására képesített és ha lehet a gyakorlati téren működő egyénekre; az előkészítő osztály tanítására elemi iskolai tanítók is alkalmazhatók.

Önként következik, hogy a keresk. tanoncoknál az imént idézett § végző része elesik, mert azoknál nincs szükség előkészítő osztályra, mind tudnak írni és olvasni, sőt néhány osztályát a gymnásium. — real, vagy polg. iskolának elvégezték. — Szakoktatásban részesítendők, még pedig sokkal intenzívebb szakoktatásban, mint az iparos tanulók, mert kevesebben vannak, mint az iparos tanulók, több oldalú szakma ügyességre van szükségük foglalkozásuk következtében mint az iparos tanulóknak és — a hogy megjegyzem — tanonc korukat megelőzőleg több oktatásban részesültek, mint az iparos tanulók. Kínutatván tehát, hogy az alsó fokú ipar és keresk. iskolákban egyaránt kell szakképzettség. — Téves, számolandó állapot azt hirdetni, hogy a jövedelem legyen az alapja az alkalmaztatásnak, a kvalifikációnak. Megfordítva történik. Akinél van kvalifikációja, annak van megérdemelt nagyobb jövedelme. S ezt elérhetni. Szívesen szolgálok az arra vezető utmutatással.

A midőn megjegyzem, hogy szakképzettségünk kifolyó s az alsófokú keresk. iskolát illető felszólalásomban a nem szakképesítettek által nem tekintem magam mezezőfoltnak, — multkor és most tett felszólalásaimat fontartom. És — ha tárgyilagosan szól hozzám valaki — megnevezem magamat és társaimat.

Teljegyzés. Cserevnyák György b.-gyarmati gyógyszerész úr, köztisztelőn álló fiatal barátunk, decz. hó 7-én jegyezte el Havas Antal kisasszonyt. Havas Gyula losonczyi birtokos urnak s néhány év előtt B-Gyarmat egyik kiváló és közszeretethez álló derek fiatalnak sőttenl volt gyógyszerésznek igen szép és művelt felkeltő kedves leányát. — Ezen valóban szép eljegyzési frigyhez a legértékesebb és legzavartalanabb boldogságot, áldást és szerencsét kívánunk.

Esküvő. Trajtlér Géza deczember hó 9-én vezette oltárhoz Özy, Micsky Lajosné szül. Boday Leopoldin úrhölgyet, felfalusi birtokosnőt.

Sárkány Sámuel bányakerületi püspök folyó hó 17-iki beiktatási ünnepélyére a b.-gyarmati ev. egyház Kövy Tivadar felügyelő urat és Sinkó Frigyes alesperes lelkész urat küldte ki.

Előmunkálati engedély. Sréter Alfréd szírikerületi országgyűlési képviselőnk előmunkálati engedélyt nyert egy — az aszó-b.-gyarmati tervezett vasút nándori szakaszából — Herencsényig és Szandaváraljáig vezetendő h. é. vasút kiépítésére.

Az újévi üdvözlések megváltásának üdvös szokását, mint a jótékonyág gyakorlására legalkalmasabb módot, városi képviselőtestületünk ez évben is fogadta be a „Vöröskereszt-egylet” helybeli nővérszámára közvetítésével a szegény gyermekek felruházása, s a szegényeknek tűzfával való ellátása végett. Csak rá kell mutatnunk a már egyes jótévköz és testület által eddig történt felruházások, dacára is még uton-utfélen látható nagyszámú didergő, rongyos gyermekekre, s a szegények odúinak belső nyelves falaira, s nem kétkedünk, hogy minden nemesen érző emberbarát szívesen részt vesz az akakozásban, mely nemcsak a fent már említett újévi üdvözlések t. i. a sok gratuláló kártya jobbra-balra küldözgetése terhetől vált meg, de megvált sok szegényt a könyektől is. A felruházás és fakiosztás intézését a Vöröskereszt-egylet fardhatlan alelnöke Kleyn Jánosné öng. és Fölkel Károly ügybuzgó titkára, — a gyűjtő ívek körözését pedig Opitz Károly és Wolf Adolf városi rendőrtanácsosok végzik. Az eredményéről nyilvános beszámolás fog lapunkban közölgetetni.

A pesti Fonciére biztosító társaság b.-gyarmati főügynökül Plachy János ur, városunk egyik közbeesüléshöz álló lakosa nevezetett ki.

Kovács Ferenc losonczyi kir. közigazgató úr, s a vármegye egyik lelkesült és tevékeny bizottsági tagja, mint sajnálattal értesülünk, — állandó választmányi tagságáról és a losonczyi sorozó bizottság alelnökéről lemondott.

Hallalozás. Orosz Miklós szül. Dobossy Hermína asszony Orosz Miklós volt 1865—68-iki országgyűlési képviselő, lapunk egy időben kitűnő munkatársának hön szeretett neje, eecz hó 9-én elhunyt Bpestben. Hált telenit Verőczére hozták, hová Orosz Miklós családijával együtt nem rég költözött Surányból. A temetés decz. 11-én nagy részvét mellett ment végbe. — Debreczeni Márton urat, a b.-gyarmati polgári iskola egyik kiváló jeles tanítóját mély gyász és súlyos csapás érte azért, hogy Erzsike nevű kis gyermekét, aki alig volt három évig a család öröme, — elragadta a halál. A fájdalommal sújtott család mély fájdalomt enyhítse a jószágos Isten!

Felhívás. Azon t. ez. urakat, kik az általam szerkesztett: „hontmegyei jegyzőkönyvi kivonatok” nékik bérmenten megküldött „Mutatvány füzetet” mindeddig vissza nem származtatták: kérem azt belyegmentesen visszaküldeni. A füzetek netáni megtartása esetére a pénz utalványra járó 5 kros belyeg árat méltóztatásukra a füzet árából levonni. Ípolyság, 1890. deczember 8-dikán. Pengrácz Lajos.

A b.-gyarmati torna és koresolya egylet ma Imrik Péter elnöke alatt a városbáza tanácstermében közgyűlést tart.

Tanárok és a mozgósítás. A valás és közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőségek útján felhívta mindazon tanárokat és tanítókat, a kiknek jogukban áll a védőerő törvény értelmében mozgósítás esetén a hadi szolgálat alól felmentetni, hogy kérvényeiket legkésőbb január 15-éig nyújtsák be.

Pályázat. A „Nógrádmegei” Tanítótestület f. év okt. havában tartott közgyűlésén hozott határozatával a következő című munka megírására hirdet pályázatot: „Fejtessenek ki a növevelés ferdeségei és korszerű irányelvei”. Feltételek: A — Nógrádmegei Tanítótestület — tagjai pályázhatnak. A pályázati határidő 1891. év máj. 1. Mottós levélke őrizze a szerző nevét s legyen a mű idegen kézzel írott. A terjedelme legyen legalább 1 nyom-

tott ivnyi. Csak abszolút becsű munka győzhet. A nyertes jutalma 8 darab 10 frankos arany. A pályázó munkák a festület elnökeire címzettességek. A — Nógrádmegei Tanítótestület — központi választmányának f. évi november 25-én tartott üléseiből, Zelenka János elnök, Druga József másodjegyző.

A torna egyesület által berendezett koresolya-pályát, ma adják át a koresolyázó közönségnek. A pálya ünnepélyes megnyitása d. u. 2 órakor veszi kezdetét. A pálya míg a Domán-féle kertben kedvezőbb viszonyok be nem állanak, a Nagyhíd-utca végén marad.

A kályhában képződő korom ellen. Ki-ki tapasztalásból tudja, hogy milyen sok kellemetlenséget okoz az, ha télen a kályhában nem akar a fa égni, mert nincs kellő léghuzam. A léghuzam eldugulásának rendes oka az, hogy a kályhában s annak esővében sok korom rakódott le. E bajon a kéményseprő, vagy kályhás segítségével nélkül is könnyen segíthetünk. Nem kell egyebet tenni, mint egy marék friss burgonyahéjat dobni a kályhába a tűzre, mire a kályha ajtaját gyorsan be kell tenni. Az előző burgonyahéjból fejlődő gáz feloldja a kormot, mely a esővében lerakodott s a kéményen át kiviszi a szabadba. Ezen szernek ismételt alkalmazása mellett a kályhakat sokkal ritkábban kell tisztítani.

Tessék ló. A es. kir. 7-ik számú huszárezred pótkeret-parancsnokság tudomásra hozza, hogy 1891. évi január hó 1-től kezdve, a es. és kir. 7-ik számú huszárezred pótkerete letszámából 37 darab 5—7 éves meglovagolt és kocsiha betanított ló — hasonló módon és ugyanazon feltételek mellett, mint az a m. kir. honvédségnél történik — magán egyéneknek használatra kiadatik. — A lovakat Kecske-mén a Rudolf-laktánytanyában a hol elhelyezve vannak, 1891. január 1-től kezdve át lehet venni. Ezen lovaknál az az előny van, hogy ezek az 1891-ben megtartandó tavaszi szemle alul fel vannak mentve. Előlegyezheti magát a lókerő a nevezett pótkeret-parancsnokságnál Kecske-mén.

Egy stradivarius hangszer-négyes. Párisban a m. hóban halt meg Saint-Roch, dicsőszagú amatenr, a ki után az örökösök 132.500 frank értékű vonós quartett maradt. E hangszerek közt van egy hegedű, a melynek maga Stradivarius a nagy mester. — a (Chant du Cygne) Hattyudal névet adta. Ez a remek hegedű csakugyan utolsó műve volt, mert annak elkészülte után kevéssel a nagy mester meghalt az 1737-ik évben 81 éves korában. Eddig tövösen egy 1736-ból származó hegedűt tartottak a mester utolsó művének, a mely Salabul gróf birtokában van. Az említett hangszerek, az örökösök kiskorúsága miatt, a napokban nyilvános árverésre kerültek s mintegy 41.000 frankkal olcsóbban kelték el, mint a mennyire az elhunyt műbarátok kerülték. A Hattyudal hegedű Magyarországra került, mert az ismert hangszergyáros Sternberg Armin tulajdona lett 30.250 frankért, de csak erős közlelelem után, mert Caul-porfolio herceg az árverésben 30.000 frankig ment. A Hattyudal hegedű remélhetőleg Magyarországon marad, ha ugyan Caul-porfolio herceg aki nagy hasznát igért Sternbergnek — át nem veszi. Sternberg már arra is ajánlatot kapott, hogy a hegedű kiállításán mutassa be a nagy közönségnek, ő azonban valószínűleg üzetének királatába fogja helyezni a becses hangszert.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

Valódi erdélyi hegyi borok.

Üzletmegnyitási jelentés.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint f. évi deczember hó 1-én a Fő-utczán a „Balassa” szálloda mellett fűszer, gyarmat-árak, bor, csemege, déligyümölcs, thea és rum

üzletet nyitottam

és azt a jelenkor igényeinek megfelelőleg rendeztem be, egyuttal bátorodom a következőket ajánlani: 1. rendű czukor süvegben 1 kilo 39 kr., legfin. Cuba kávé, Gyöngy és Jáva 1 kl. 2 frt 10 kr., Ceylon 1 kl. 2 frt, Jamaika rum 1 liter 1 frt 60 kr., Cuba rum 1 frt, braziliai 80 kr., thea és theasütemények, továbbá: rizs, stockerai-lencse és borsó, erdélyi dió, mák örlve, szilva és szilvaiz, hengeralmi liszt és minden-nemű szakmába vágó árukat a legutányosabb árak mellett árusítom.

Tisztelettel

JUNG ANTAL,

fűszer és csemegekereskedő.

Az „erdélyi pince egylet” egyedüli borrháza.

Eladó uri birtok.

Balassa-Gyarmati, vasúti állomástól 15 perecre Szelestényben fekvő uri birtok, áll 27^{3/4} szántóföldből, 8^{6/7} hold belsőséglől, ezen belsőségben kényelmes ur lak. 5 szoba, konyha, pince, eselőd épület, magtár, ur kert legszebb kilátással, 26^{1/2} hold rét, 49^{1/2} □ □ □ legelő, továbbá ugyanezen 15 perece távolságra Zahorán 64^{1/2} szántóföld, 12^{3/4} belsőség, 12^{3/4} rét, 1348 □ legelő szabadkézből eladó, megjegyeztetik, hogy a két birtok önállóan is kezelhető, azonban a rétek a két birtokból együttesen vannak kiadva; az első birtokhoz Ipoly vízen épült malomhoz részbeni ur jog is tartozik.

Eladó továbbá az első birtokrészhez tagosított, de más határbéli szelvi 3. h. rét, 4 hold szántóföld, végre B-Gyarmat mezővárosában, a Magtár-utczában egy ház két szellő berendezéssel kertet, Értekezhetni B-Gyarmaton Sztranyavszky Géza kir. közigazgató vagy Ípolyságon Vitális Mór uraknál. 2—3

Az egész világ előtt kedvelt

Dr. Greensill-féle fogszerek mindennapi használatra, egyszerűen fogak megtartására

500 aranyat fizetnek annak,

ki ezen szerek használatát után fogfájást kap vagy lehellette büzös leand. Egy üveg szalicilsav-szájvíz 40 kr., egy karton fogszéplő (a legfeketébb fogakat hófehérre változtatja) 40 kr., egy csomag Greensill-féle fogpaszta napi használatra a fogak épen tartására 35 kr. Dr. Greensill Róbert tanár.

Főraktár Budapestben Török Józsefnél. Továbbá Dankovszky István József-tér

2. sz. Neruda Nándor Hatvani-utca, Kochmeister Frigyes utóda Arany-János utca, Thallmayer és Seltz Nádor-utca, Jerikoplo Sándor Andrássy-út 33., Detsinyi Frigyes váci-kerület, Lueff M. váci-utca, Molnár és Moser drogmisták, Koronaherecz-utca 2. és Budán Kabakovits G. Fő-utca, valamint minden jobbrendű fodrász és illatszerezésnél.

B-Gyarmaton: Cserevnyák György és Kanitz Ödön gyógyszerészek, Vankay Géza és Molnár János fodrászoknál.

VÉGHLESI

VERA-FORRÁS

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb égvényes szénsavdús.

SAVANYUVIZE

VÉGHLES-SZALATNYÁN Zolyom megye.

mindig friss tisztában kapható a budapesti főraktárban.

Értesítet-körút 20. szám.

Telephon összeköttetés.

Számos raktár a vidéken.

Egyedüli raktár BALASSA-GYARMATON

HUMMER MIHÁLY

fűszerkereskedő úrnál.

